

Remissvar

u.remissvar@regeringskansliet.se
u.s.remissvar@regeringskansliet.se
U2025/01067

**VIS yttrande gällande delbetänkandet "Förbättrat stöd i skolan"
(SOU 2025:44)**

Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan (VIS) är en branschorganisation som representerar offentliga och privata vuxenutbildare i hela Sverige. VIS har inbjudits att lämna synpunkter på delbetänkandet "Förbättrat stöd i skolan" (SOU 2025:44).

Sammanfattande synpunkter

Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan (VIS) tillstyrker de förslag som rör kommunal vuxenutbildning i detta lite mer övergripande delbetänkande.

I utredningen konstateras att betygsresultaten inom vuxenutbildningen ligger mellan 51 procent (svenska för invandrare) och 69 procent (gymnasial nivå). Måluppfyllelsen inom vuxenutbildningen är en fråga som enligt VIS kräver djupare analys för relevanta och anpassade insatser för vuxenutbildningen ska kunna föreslås. Det finns flera anledningar till avbrott och studier utan godkända resultat. VIS vill i detta remissvar lyfta frågor som har avgörande betydelse för måluppfyllelsen inom vuxenutbildningen.

VIS vill dock, å det starkaste, påpeka att behovet av stöd inom vuxenutbildningen skiljer sig markant från övriga skolformer givet utbildningens särart. Komvux särskilda kännetecken, såsom kontinuerlig antagning, individuell studietakt, varierande studieformer och elevgruppens heterogena bakgrund leder till att eleverna många gånger har helt andra stödbehov än eleverna i övriga skolformer. Vuxenutbildningens kännetecken påverkar också vilken typ av stöd ges, vilket bör beaktas i de förslag som läggs fram.

Studie- och yrkesvägledningen är av många anledningar central inom komvux. En väl fungerande vägledning bidrar till att elever med rätt förutsättningar antas till utbildningar och då att dessa också slutförs. Ett vägledningssamtal är också viktigt för att elevens stödbehov kan identifieras och planeras för. Vikten av att identifiera stödbehovet innan studierna har påbörjats är centralt inom vuxenutbildningen: studietiden per elev är avsevärt kortare än inom grund- eller gymnasieskolan, vilket ökar vikten av rätt planerade studier från dag 1. Misslyckade studier kan även påverka elevens möjligheter till fortsatt studiestöd. Den enskilt största effekten skulle man inom komvux här få genom att införa en skyldighet för huvudmannen att erbjuda ett

personligt vägledningssamtal som ska omfatta kartläggning/identifiering av stödbehov vid behov inför eller i samband med ansökan.

Kuratorsfunktionen är av värde även inom komvux samtidigt som de dokumenterade erfarenheterna ännu är få. VIS menar att detta behöver utredas vidare för att klargöra möjligheterna. Det är viktigt att undvika en eventuell reglering som riskerar att förflytta insatser och ofinansierade kostnader från regionernas sjukvård till kommunernas vuxenutbildning.

Den förmodligen vanligaste hanteringen av elever med bristande progression, låg aktivitet med mera inom komvux är i dagsläget revidering av studieplan, exempelvis genom att sänka studietakten och/eller genom att utnyttja orienteringskurser i kombination med de ordinarie studierna. Detta är ett väl fungerande sätt som dock inte ska överanvändas. Denna möjlighet bör även fortsättningsvis vara ett verktyg för att fler elever ska kunna nå sina studiemål.

Många av eleverna inom komvux på grundläggande och gymnasial vuxenutbildning försörjer sig med studiemedel vilket gör att stödfrågan även är en försörjningsfråga. När elever misslyckas med studierna på grund av bristande stöd innebär det ofta allvarliga konsekvenser för den privatekonomiska situationen. Tidiga insatser är därför av största vikt.

Inom komvux är studieformen distans av flera anledningar utbredd. Distansutbildning möjliggör ett brett och flexibelt kursutbud samt har ytterst goda möjligheter till individanpassning. Det finns inte sällan en uppfattning om att elever med olika former av svårigheter inte klarar att läsa på distans och att lösningen är ett byte av studieform till närundervisning. VIS betonar att alla vidare förslag om stöd behöver värna elevens möjligheter till stärkt stöd även vid distansstudier och reglera på ett sätt som stödjer detta.

VIS vill också lyfta att huvudmannaansvaret inom vuxenutbildningen behöver förtydligas. Individer som behöver mer stöd än anpassningar och enklare former av stödinsatser inom upphandlade verksamheter - ofta otydligt i befintliga avtal vem som ekonomiskt ansvarar för extra stöd. Huvudmannaansvaret måste även i detta avseende tydliggöras och sannolikt behövs någon form av vägledning i hur detta hanteras vid upphandling och avtal.

VIS ser, att utredningens uppdrag att analysera och föreslå hur elevhälsan kan stärkas i syfte att bättre tillgodose elevernas behov samt att se över regleringen är ett viktigt utvecklingsområde inom vuxenutbildningen. Det finns dock, som konstaterat ovan, ett starkt behov att beakta vuxenutbildningens förutsättningar för att relevanta och anpassade strukturer för vuxenutbildningen kan skapas. VIS kan vara en rådgivande partner i arbetet och vi vill gärna ha dialog med utredningen i detta arbete.

6.1 Bestämmelserna om extra anpassningar ska avskaffas i samtliga skolformer

VIS tillstyrker utredningens förslag om att begreppet extra anpassningar skall avskaffas i samtliga skolformer.

6.3 Alla barn och elever ska kunna följa undervisningen

VIS tillstyrker förslaget och delar utredningens uppfattning att skolformen kommunal vuxenutbildning i grunden ger goda möjligheter att anpassa utbildningen utifrån individens behov och förutsättningar, samt att stöd till enskilda elever kan tillgodoses inom ramen för ledning och stimulans. VIS delar också utredningens uppfattning om att enstaka specialpedagogiska insatser som ges under en kortare tid bör ingå i det övergripande ansvaret att ge alla elever ledning och stimulans.

6.5 Stödundervisning ger ett snabbt och flexibelt stöd

VIS tillstyrker förslaget då vi delar utredningens bedömning att kommunal vuxenutbildning och komvux som anpassad utbildning på grundläggande respektive gymnasial nivå inte ska omfattas av bestämmelserna om stödundervisning, då dessa skolformer i sin utformning möjliggör individanpassning som inte motiverar stödundervisning.

För Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan

Marie Egerstad
Ordförande